

**Sammanfattande rapport från den
Nationella konferensen om överens-
kommelsen inom integrationsområdet**

17 november 2015

**Sammanfattande rapport från den
Nationella konferensen om överens-
kommelsen inom integrationsområdet**

17 november 2015

Innehåll

Inledning	5
Deltagare.....	5
Innehåll.....	5
LOSSA – Lokala spelplaner för samverkan mellan olika aktörer	6
Kompis Sverige	8
Nätverk – Aktivitet – Delaktighet (NAD)	9
Valdemarsviks kommun	10
Etableringsuppdraget och kommunernas utmaningar.....	11
Etableringsuppdraget i framtiden – hur kan Arbetsförmedlingen samverka med civilsamhället inom ramen för uppdraget?	11
Kommunens utmaningar.....	12
Praktiskt stöd vid bosättning av vissa nyanlända – Solna stad	13
Nationellt arbete med Flyktingguider/språkvänner.....	14
Slippa vara ensam.....	15
Sammanfattande slutsatser	15

Inledning

Den årliga nationella konferensen om överenskommelsen inom integrationsområdet (ÖKI) äger rum den 17 november 2015 och är en uppföljning av den överenskommelse som tecknades 2010 av regeringen, Sveriges Kommuner och Landsting och idéburna organisationer. Det är en bred kompetens bland de deltagare som samlats för dagens konferens. De närvarande ledamöterna i styrgruppen Jan Runfors, Nilla Helgesson, Lena Ljungberg, Lotta Dahlerus, Birgitta Hällegårdh, Maria Nilson och Julio Fuentes presenterar sig själva och deras olika ståndpunkter.

Jan Runfors från Hela Sverige ska leva och ordförande i styrgruppen hoppas att vi under dagen ska få ett gott utbyte av erfarenheter och en bra diskussion om hur vi kan föra det här arbetet framåt. Det är på det lokala och regionala planet som det behöver göras ett arbete. Inom det civila samhället så väl som inom de andra parterna behöver vi bli bättre på att samverka.

Maria Nilson från regeringskansliet berättar om regeringens syn på samarbetet. Även förra regeringen var angelägen om att ha en god dialog med det civila samhället. Idag är det ett akut läge då det civila samhällets krafter behövs vad gäller insatser i flyktingmottagandet. Regeringen har därför aviserat 200 miljoner kronor till den idéburna sektorn för integration och för olika initiativ avseende flyktingmottagandet.

Lotta Dahlerus från Sveriges Kommuner och Landsting (SKL) betonar att det viktiga under dagens konferens är att knyta kontakter. Det görs mycket bra arbete lokalt och SKL vill kunna sprida dessa goda exempel. Det går att låta sig inspireras av andra lokala initiativ på deras hemsida (www.skl.se).

Deltagare

Det var en bred representation under årets konferens med deltagare från så väl kommuner som från myndigheter, regeringskansli, civilsamhälle, länsstyrelser och landsting. Det var flest representanter från kommunerna följt av civilsamhället och myndigheter, därefter kom länsstyrelser, och Sveriges kommuner och landsting. Totalt var det 122 deltagare anmälda till årets konferens.

Innehåll

Konferensen fokuserar på olika lokala exempel av samverkan. Inom projekt LOSSA - Lokala spelplaner för samverkan mellan olika aktörer presenteras såväl projektet och dess erfarenheter som tre lärorika exempel från projektet Kompis Sverige, från projektet Nätverk – Aktivitet – Delaktighet (NAD) och från Valdemarsviks kommun. Etableringsuppdraget och kommunernas utmaningar uppmärksammas genom fyra presentationer. Mathias Wahlsten från Arbetsförmedlingen berättar om samverkan med civilsamhället inom

ramen för etableringsuppdraget. Nässjö kommuns integrationsstrateg och utbildningsledaren för SFI och etablering i Solna stad berättar om kommunens utmaningar och ansvar vid bosättning samt hur det samma kan upphandlas. Därefter berättas det om det nationella arbetet med Flyktingguider/språkvänner. Sist redogörs för det föredrag av Sveriges Ensamkommande Förening Riksförbund som berättar om svårigheter och utmaningar med att vara ensamkommande i Sverige.

LOSSA – Lokala spelplaner för samverkan mellan olika aktörer

Åsa Stenbäck Holmér från Länsstyrelsen i Skåne inleder med att berätta om tankarna bakom skapandet av LOSSA. Det finns alltid två sätt att se på situationer som man står inför. Hon lägger fram bilden nedan.

Texten kan läsas på två sätt framhåller Åsa Stenbäck Holmér; *opportunity is nowhere* eller *opportunity is now here*. Skillnaden i hur vi ser på en situation kan vara stor vad gäller våra möjligheter till ageranden.

De 21 Länsstyrelserna avser att stödja den idéburna sektorn regionalt, som de ser har en viktig roll. LOSSA är ett projekt som visar upp 10 goda exempel på lokal samverkan. I samverkan behöver organisationerna behålla sin särart och komplettera varandra. Idéburen sektor bidrar till att det blir ett bättre flyktingmottagande. Åsa Stenbäck Holmér berättar också om Skånes Regionala utvecklings strategi (RUS) som omfattar den idéburna sektorn, den Regionala överenskommelsen (RÖK) och Kompetens samverkan Skåne (KoSS) och som länkar samman det regionala med det lokala.

Tove Grewin, projektledare på LOSSA berättar att projektet handlar om hur civilsamhället och det offentliga kan samverka kring integrationsinsatser, med nyanlända personer inom etableringen i fokus. Projektet startades i november 2014 och pågår till november 2015. LOSSA tar fram ett material med 10 användbara exempel på hur samverkan kan gå till och som kommer ut i december. Syftet är att det ska vara ett lättillgängligt material och att det därför bland annat inkluderar korta sammanfattningar av intervjuer med olika samverkansparter i de olika projekten. Tove Grewin ger några exempel utifrån materialet.

RådRum

RådRum är ett samverkansprojekt av Hållbar utveckling Skåne, Malmö Högskola, Region Skåne, Malmö stad, Studieförbundet Sensus och nu även Individuell Människohjälp. Projektet skapar mötesplatser där rådgivning kring samhällsfrågor ges till nyanlända. Det finns en samverkan med Arbetsförmedlingen vilket kan möjliggöra rådgivare från etableringsprogrammet och parterna kan tillhandahålla lokaler. Projektets huvudsakliga resultat är; skapandet av två RådRums platser, utbildande av 47 rådgivare och mottagande av ungefär 500 personer.

Projektet Livscirkeln/Ebbastegen

Projektet Livscirkeln/Ebbastegen drivs av Arbetsförmedlingen, Tjejs rätt i samhället och Uppsala Stadsmission. Projektet ger hjälp och stöd till kvinnor som befinner sig i en svår livssituation och som deltar i etableringsperioden. Det syftar till att stötta dessa kvinnor för att bli självförsörjande. Behovet av projektet identifierades av alla de tre parterna då de alla hade kunskap och erfarenhet av sådan verksamhet. Projektet resulterade i en flerstegsmodell som kan hjälpa och underlätta för målgruppen. Det är 33 personer som har deltagit i verksamheten och den får fortsatt stöd från Arbetsförmedlingen för ytterligare ett år. Samverkansaktörerna kompletterar varandra med sin kunskap och erfarenhet vilket är en framgångsfaktor i projektet.

Tove Grewin konstaterar sammanfattningsvis att det är viktigt att det finns ett engagemang, att man avsätter tid och att det finns en tillit till varandra. Det är bra att olika aktörer kan komplettera varandra i kunskap och erfarenheter. Ett övergripande hinder är att alla organisationer har olika arbetskulturer och olika arbetssätt som kan skapa problem. Istället för att ha avsaknad av struktur och ovisshet om vems ansvar de olika frågorna är så får man försöka hitta nya sätt att verka på tillsammans. Det kan också bli ett projektglapp på grund av att finansieringen då ett projekt slutar och innan arbetet implementeras i ordinarieverksamhet eller att ett nytt projekt kommer till. Tove Grewin framhåller att det finns en viss osäkerhet hos många aktörer som hindrar dem från att inleda samarbete med andra. Det kan då handla om att det finns olika organisationsstrukturerna och att man har olika mandat. Vid osäkerhet om hur man kan göra så är det många som

istället backar. Hon visade slutligen på en sammanställning av tips från de intervjuade som aktörer kan ta intryck av i planerandet av verksamhet.

Några tips från de intervjuade

- Ta vara på det stora engagemanget som finns runt omkring oss.
- Var tillgänglig och jobba för att möten blir av.
- Börja småskaligt och bygg upp verksamheten allt eftersom.
- Ha en tydlig gemensam målbild och vision och se till att det finns ett gemensamt engagemang för att nå dit.
- Se till att arbetet och samverkan är förankrat i både organisationen och kommunen, i alla led.
- Se till att samverkansparterna träffas ofta, då vet alla vad som är på gång och problem som dyker upp kan snabbt lösas.
- Ha en tydlig struktur.
- Försök hitta lösningar för att skapa samarbeten utan stor administrativ börda.
- Håll mötena efter kontorstid, då är det störst chans att de ideellt engagerade kan närvara.

En synpunkt som lyftes under Tove Grewin presentation av projektet LOSSA var att det finns många goda exempel men frågan är hur det här arbetet blir en del av den ordinarie verksamheten. Projektverksamheten har sin egen gång, men de som äger projekten äger inte dagordningen att kunna få in projektet i sin ordinarie verksamheten.

Kompis Sverige

Pegah Afsharian och Natassia Fry är initiativtagare till projektet Kompis Sverige som drivs genom Röda korset i samverkan med kommuner. De vill genom projektet sudda ut gränserna mellan etablerade och nya svenskar. Anledningen till att de startade projektet var att de upplevde ett slutet samhälle där människor inte möts. De såg att bristen på möten leder till segregation, exkludering och utanförskap och att de insatser som görs inte är tillräckliga. Därför startade de projektet i maj 2013. Kompis Sverige handlar om integration på individnivå med integration från två håll. Det är ett ömsesidigt utbyte mellan två personer som kan bidra till att minska föreställningar och fördomar. Det skapar också en rörlighet och öppnar upp samhället.

De har satt upp 4 mål för verksamheten som fokuserar på; relationer, utbyte, tillhörighet och språk. Målen är kärnan i projektet. De genomför en självskattning i relation till de 4 målen före matchning och efter 6 månader och de kan se stor förbättring. Kompis Sverige har matchat över 1 000 kompisar.

Kompis Sverige skapar möten mellan etablerade och nya svenskar

- Personliga möten
 - Integration på individnivå
 - Integration från två håll
- Ömsesidigt utbyte minskar föreställningar och fördomar
- Skapar rörlighet och öppnar upp samhället

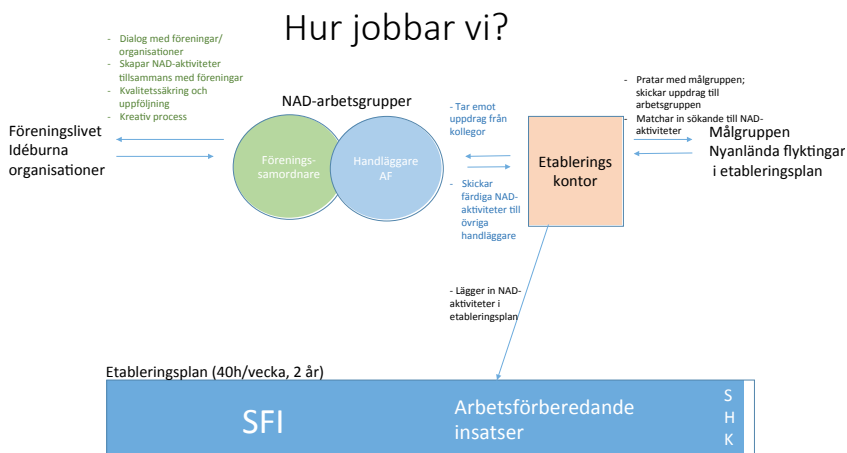

Suddar ut gränserna mellan etablerade och nya svenskar

Nätverk – Aktivitet – Delaktighet (NAD)

Henrik Nilsson är Processledare på Nätverket Idéburen sektor i Skåne och presenterar deras arbete med projektet NAD som finansieras av Region Skånes sociala investeringsfond. Projektet har projektpartners och medfinansierare som är Länsstyrelsen i Skåne, Arbetsförmedlingen, Kommunförbundet Skåne och Region Skåne. Projektets mål är förbättrad samverkan mellan idéburen sektor och offentlig förvaltning, utveckling av aktiviteterna inom etableringsplan i föreningslivet i syfte att stärka deltagarnas etableringsprocess, öka föreningslivets kunskap och engagemang för nyanlända flyktingars etableringsprocess samt öka offentliga aktörers kunskap kring samverkansmöjligheter med idéburen sektor.

Kontakten med den idéburna sektorn och med föreningsaktiviteter är central i skapande av möten mellan olika människor, eftersom det samlar människor genom ett gemensamt engagemang. Aktiviteterna inom föreningar bidrar till nätverksbyggande, ett stärkt social kapital och ökade chanser till att få arbete genom någon av sina kontakter. Det är också hälsofrämjande eftersom forskning visar på att det främjar fysisk och psykisk hälsa att delta i föreningsaktiviteter. Samtidigt är det språkfrämjande eftersom personen får tillgång till ett sammanhang där den får prata vardagssvenska med andra människor med gemensamt intresse. I projektet erbjuds en NAD-aktivitet som är 5-10 aktiviteter inom det personen intresseområde. Aktivitetsbeskrivningen med schema, syfte och kontaktpersoner etc. tas fram i samverkan mellan förening och NAD-arbetsgrupper. Det utgår en ersättning till föreningen om 1500 kr per individ för att täcka föreningens kostnader. Framgångsfaktorer är att börja med det som anses vara utmaningar och möjligheter tillsammans med Arbetsförmedlingen. Därefter utgår man i från gemensamma behov. Både förening och deltagare får självmant anmäla intresse för att delta. Arbetsförmedlingen behöver i etableringssamtalen också kunna fråga om vad deltagarna har för intressen för att på så vis se det som en möjlighet till framtida arbete.

Henrik Nilsson menar att de 6 principerna i överenskommelsen inom integrationsområdet kan användas i de regionala och lokala överenskommelserna. I Länsstyrelsernas regleringsbrev står det att det ska samverka med idéburen sektor och även kommunerna börjar arbeta mer med det här. Men grundläggande är att det behöver finnas ett levande föreningsliv på orten och för det har kommunen och kultur- och fritidsförvaltningen ett ansvar. Henrik Nilsson menar att de är lite väl frånvarande i den här frågan tyvärr. Kommunen får fråga sig om de har ett starkt och levande föreningsliv på orten. Om så inte är fallet så får man börja med att stödja föreningslivet. Det kan bland annat handla om att det kan vara svårt att få lokaler etc.

Valdemarsviks kommun

Djamal Hamaili är integrationssamordnare i Valdemarsviks kommun och framhåller att vi har en ständigt pågående fotbollsmatch. Det gäller att se till de begåvningar som vi alla har och använda dem som en styrka. En stor anledning till att människor har visat sig motvilliga till att bosätta sig på mindre orter så som Valdemarsvik har Djamal Hamaili förstått har att göra med att man sedan tidigare är van vid en mer urban miljö. Då blir det en stor omställning att hamna på en liten ort som kanske bara har en liten mataffär och vårdcentral. Det kan då vara kopplat till en trygghet att ha ett stort sjukhus lättillgängligt och det kan uppstå en oro inför att leva i en mindre ort. Här menar Djamal Hamaili att vi behöver välkomna nyanlända till våra orter. Vi behöver visa dem vad vi älskar med vår ort och bjuda in dem i gemenskapen. Vi människor är flexibla och kan upptäcka charmen med att bo i de mindre orterna. Man behöver tro på sin energi och förmåga.

Etableringsuppdraget och kommunernas utmaningar

Etableringsuppdraget i framtiden – hur kan Arbetsförmedlingen samverka med civilsamhället inom ramen för uppdraget?

Mathias Wahlsten är enhetschef på Arbetsförmedlingen och berättar om det uppdrag som de haft sedan december 2010. Arbetsförmedlingen har det samordnande ansvaret för etableringen och behöver göra arbetet tillsammans med andra parter. Inledningsvis var det en del skakighet i ansvarsfördelningen när Arbetsförmedlingen tog över ansvaret. Nu arbetar Arbetsförmedlingen utifrån ett metodstöd som kan användas konkret och som fördelar ansvaret med de olika aktörerna. Det finns till exempel en stark rekommendation om att skapa forum för samverkan och överenskommelser. Arbetsförmedlingen vill vara med tidigt i processen och vill därför bland annat vara med i Sverigeprogrammen som Migrationsverket tar fram. Inom etableringsprocessen har en person rätt till en individuell etableringsplan som längst i 24 månader. Det är ganska lite av det som finns i etableringsplanen som kommer från Arbetsförmedlingen. Det mesta kommer från kommunen, så som till exempel SFI. Språkstöd är viktigt, men det ska inte ses som ett hinder att man har ett annat språk. Validering ska inte ges utifrån språknivå utan från arbetserfarenhet. De personer som behöver hjälp med bosättning får det genom Arbetsförmedlingen men det är kommunerna som ser till att ta fram platserna. Det är viktigt att ha ett arbetsmarknads-perspektiv och vara mycket mer proaktiva vad gäller bosättningar. Mathias Wahlsten berättar om prognosen över hur många flyktingar kommer i år. Det beräknas vara 10 000 asylsökande per vecka och det kan bli upp till 190 000 asylsökande under 2015. Det är en viss ställtid innan dessa personer kommer till etableringen. Arbetsförmedlingen har anställt upp till 400 personer men det behöver anställas fler. I sådana situationer är det svårt att klara sig själv. Det hade Arbetsförmedlingen inte klarat utan civilsamhället.

Det är otroligt viktigt att ha människor runt sig redan under asylansökan. Mathias Wahlsten skulle gärna se att asylsökande fick svensk undervisning men också samhällsorientering, redan under den tiden då de väntar på besked från Migrationsverket. Vi är särskilt intresserade av det arbetet som vi kan lägga in inom etableringsplanen och som är faktiska aktiviteter, framhäver Mathias Wahlsten. Det som etableringsdeltagare uttrycker att de saknar i sin etableringsplan är kontaktytor med samhället där det går att öva sin svenska. Mathias Wahlsten skulle gärna se fler lokala initiativ i den här riktningen. Men det behövs då tydliga riktlinjer. Om en organisation inte ingår som part inom den lokala överenskommelsen inom etableringen, men har ett intresse av delaktighet inom denna verksamhet, så ta kontakt och försök att tränga er in, menar Mathias Wahlsten. Det är bra att använda den struktur som redan finns.

Det framkom synpunkter på huruvida det inom Arbetsförmedlingen sker olika arbete på olika platser. Mathias Wahlsten menar att det är svårt att komma överens nationellt om hur arbetet och samverkan med civilsamhället ska gå till. Det måste man komma överens om lokalt och regionalt. Men nationellt finns en kunskapsbas och en finansieringsmöjlighet. Det lyfts ytterligare en synpunkt om hur det för två år sedan inleddes runda bordssamtal med Arbetsförmedlingen om möjligheterna till samverkan i integrationsarbetet. Tyvärr var upphandling ett hinder då, men kanske kan runda bordssamtalen upptas nu när vi har en annan situation.

Mathias Wahlsten förtydligar anledningen till att Arbetsförmedlingen fick uppdraget och det var att det på så vis skulle stärkas en matchning mot arbetsmarknaden. Det är viktigt att aktörerna närmar sig varandra och att vi kan komplettera varandra i det arbete som behöver göras. Det finns en pilotverksamhet inom Arbetsförmedlingen med personer på anläggningsboenden för att kartlägga deras kompetens på det egna modersmålet.

Kommunens utmaningar

Alexander Lowejko är integrationsstrateg i Nässjö kommun och klargör vad som är kommunens uppdrag samt kommunens syn på vad integrationsarbete. Han berättar om kommunens ansvar för att erbjuda SFI, samhällsorientering, skola och barnomsorg, praktisk hjälp vid bosättning och det som Alexander Lowejko kallar glappet. Det är personer eller frågor som hamnar emellan stolarna.

Utmaningar för kommunen

- Ansvar för alla som vistas i kommunen
- Arbetsförmedlingens upphandlingar
- Skollagen och svårigheterna att klara skolan
- Vuxenutbildningen
- Glapp och otydlighet mellan huvudmän
- Fyrkantiga myndigheter
- En misslyckad etableringspolitik

Det finns utmaningar och svårigheter i ansvaret och fördelningen av ansvaret i dessa frågor. Arbetsförmedlingen har huvudansvaret men kommunerna har kunskap och tradition av att sköta dessa frågor. Men det finns en

otydlig lagstiftning vad gäller de sociala behoven. Kommunen ansvar för alla som vistas i kommunen men har att göra med fyrkantiga myndigheter. Han beskriver att integration består av ett möte mellan människor och skapandet av nätverk och kontakter. Civilsamhället är nyckeln till integration. Kommunens stora utmaningar är att sprida kunskap och minska fördomar samt att öka engagemanget hos människor och föreningar.

Alexander Lowejko beskriver ett beteende som ofta uppstår och han använder uttrycket bättre fly än illa fåkta för att beskriva beteendet. När människor blir osäkra eller rädda när någon bryter mot normerna i samhället menar Alexander Lowejko att de istället för att lära känna en person eller kommunicera runt ett problem anlägger ett flyktbeteende. Denna rädsla gör att det skapas särbehandling och diskriminering. Vid "fight"-beteende skapas rasistiska uttryck och motstånd. Vi behöver kunna ta emot influenser och nya traditioner. Kulturen är föränderlig. Det vi kommer till är mer fantastiskt än det vi går ifrån.

Praktiskt stöd vid bosättning av vissa nyanlända – Solna stad

Yvonne P Svensson är utbildningsledare för SFI och Etablering i Solna stad och berättar om hur de har gjort då de upphandlade deras stöd och handledning till nyanlända. Hon beskriver de olika uppgifter som kommunen behöver ge stöd och handledning runt till de nyanlända.

Behov av praktiskt stöd och handledning

- Hyreskontrakt och nyckel
- Hyran
- El-abonnemang
- Hemförsäkring
- Sophantering
- Trivselregler i bostadsområdet
- Arbetsförmedling
- Skatteverket
- CSN – hemutrustningslån
- Försäkringskassan
- Landstinget
- ID-kort
- Bankkonto
- SFI
- Eventuellt försörjningsstöd
- Anmäla till förskola
- Anmäla till skola/skolbarnomsorg

I Solna har de valt att upphandla det uppdraget. De kunde då ta in aspekter så som språk, flexibilitet, tillgänglighet och kapacitet. Tjänsten skulle kunna utföras på arabiska eller tigrinja eller med hjälp av tolk. Det skulle genomföras under de första 2-3 veckorna och det skulle finnas en regelbunden avstämning och rapport efter genomfört uppdrag med checklista. Det var Elvira kunskapsutveckling som vann deras upphandling. De har klustrat de tre områden som är kärnan i det som de gör: (1) Installerat sig i lägenheten och känna sig trygg i bostadsområdet, (2) vara inskriven på AF och registrerad hos andra aktuella myndigheter och (3) ha förståelse för hur vardagslivet kommer att fungera som boende i Solna. Elvira kunskapsutveckling träffar ibland dessa personer varje dag de första 2-3 veckorna. Men efter det kan det fortsätta att finnas vissa behov. Elvira kunskapsutveckling kan individanpassa på ett bra sätt. Eftersom de har en förankring i det civila samhället så kan de ha ett helhetsperspektiv på de här frågorna som är värdefullt. Samtidigt behöver samarbetet med kultur- och fritidsförvaltningen och med frivilligorganisationer utvecklas. Yvonne P Svensson berättar att de får en schablon och inom den ramen får de råd med allt. Det kostar 8 300 – 14 700 kr. +20 % för barn och +50 % för tolk. Elvira kunskapsutveckling kan anpassa sin verksamhet så att den går ihop.

Nationellt arbete med Flyktingguider/språkvänner

Lucie Riad från Länsstyrelsen Södermanland presenterar Länsstyrelsens syn på varför de valt att satsa på projektet Flyktingguider/språkvänner. Därefter lämnar hon över till Jonatan Mathai som är nationell koordinator på flyktingguider/språkvänner och Rabie Aldeeb som är nationell samordnare för att berätta mer om projektet. Flyktingguide är ett projekt som handlar om möten mellan människor.

Eskilstuna kommun

Vad är flyktingguide?

Bygga broar mellan människor.
Etablerade – icke etablerade.
Förebygga fördomar, okunskap och
segregation. Samhälle där alla känner
sig inkluderade.

MATCHNING

Utifrån en matchning så möts två personer eller två familjer utifrån frivillighet, ömsesidighet och språkträning. Det bygger broar mellan människor, det för samman etablerade med icke etablerade, det förebygger fördomar, okunskap och segregation samt leder till ett samhälle där alla känner sig inkluderade. Verksamheten startade 2006 i liten skala i Eskilstuna och därefter har det spridits till flera kommuner i länet. Sedan 2014 är det ett nationellt projekt som ska pågå i två år, där det inom projektet går att på lokal nivå få hjälp att starta upp denna verksamhet för att slippa uppfinna hjulet på nytt. De söker nu utökat samarbete med andra föreningar i civila samhällen. De har också ett nätverk mellan olika liknande projekt. De delar med sig av sitt material och ger råd och stöd som ges kostnadsfritt. Det finns nu 80 verksamheter i hela Sverige. De har under arbetets gång sett att det finns vissa murar mellan kommuner och föreningar i civila samhällen.

Slippa vara ensam

Ziah Safari som är ordförande i Sveriges Ensamkommandes Förening Riksförbund (SEF) berättar om hur de genom ett projekt Prata med oss, inte om oss från Skyddsvärnet startade upp sin organisation 2012. Idag finns det 15 föreningar i olika städer och de har ett riksförbund som är ett paraply för alla föreningar för ensamkommande. De anordnar bland annat seminarier om vilka svårigheter och utmaningar som finns som ensamkommande i Sverige. De vill berätta för samhället om hur det är att vara ett ensamkommande barn. Detta så att människor kan få en förståelse för vad de ensamkommande flyktingbarnen kan ha mött för situationer på vägen hit. Det är viktigt att ha en trygghet för de personerna. Det är också viktigt att de kan känna att de är välkomna och att de tas emot och inte ses som ett problem. Ziah Safari menar att man inte ska prata om människor som funktionshindrade när det i själva verket är samhället som är funktionshindrat. Det är samhället som inte har förståelse för varför människor flyr och vilken situation ensamkommande barn har. Hur ska ensamkommande barn kunna konkurrera med andra ungdomar som till exempel stått i bostadskö hela livet? Det behövs en medvetenhet om den brist på förståelse som idag finns i samhället gällande ensamkommande flyktingbarn och vilken situation de har. Han tipsar om att besöka deras hemsida eller att ta kontakt med dem (www.sef-riks.se).

Sammanfattande slutsatser

Konferensen har belyst hur verksamheter för nyanlända ser ut och hur samverkan mellan olika aktörer ter sig. Det övergripande materialet som tagits fram inom projektet LOSSA visar på goda exempel lokalt. Även projektet Kompis Sverige visar på betydelsen av insatser lokalt och att skapa möten mellan människor. NAD-projektet har lyfts fram som exempel på hur regional samverkan kan se ut och betydelsen av att människor träffas inom föreningslivet och utifrån gemensamma intressen. Valdemarsviks kommun

delar med sig av erfarenheterna av att bjuda i nyanlända i gemenskapen och ge människor en chans att se charmen med att bo på en mindre ort i kontrast till i en urban miljö.

Arbetsförmedlingen berättade om sitt uppdrag och de utmaningar som de har att förhålla sig till nu med det ökade asylbehovet som finns i världen. Många människor söker skydd i Sverige och Arbetsförmedlingen ställer om för att kunna erbjuda etableringsinsatser till de många fler nyanlända. Här uppmuntrar och uttrycker Arbetsförmedlingen ett behov av ökad kontakt med det civila samhället och för insatser redan under asylperioden. Det har under konferensen också lyfts fram exempel i från kommuner vad gäller deras arbete inom etableringen så väl som deras utmaningar. Kommunernas närhet till invånaren och ansvar för mycket av den lokala verksamhet samt kontaktnät med det lokala föreningslivet gör kommunen till en central arena för en stor del av arbetet inom etableringsperioden så väl som efter. Det har även lyfts fram exempel på nationell samverkan genom projektet Flyktingguider/språkvänner som har visat på hur det kan göras nationella satsningar lokalt utifrån ett koncept. Organisationen Sveriges Ensamkommandes Förening ger perspektiv på de nyanländas situation och då särskilt de ensamkommande barnens situation. De menar att samhället inte är redo att ta emot dem och att det finns en låg förståelse och kunskap hos människor om hur deras situation och omständigheter ser ut. Det är något som de försöker förändra.

Vid ett flertal tillfällen under konferensen lyftes det fram synpunkter och förslag om ökad samverkan och att ge ett större ansvar till civilsamhället vad gäller mottagandet av nyanlända flyktingar. Så väl regeringskansliets representanter, som myndigheternas och kommunernas representanter uttryckte denna förhoppning. Trots att civilsamhället redan gör en hel del arbete, och att mycket av det som görs inte syns då det inte är finansierat, utan sker på frivillig basis, så framförde representanter för civilsamhället att de kan axla en större roll. Men det lyftes fram frågor om på vilket sätt som detta låter sig göras och att se till att verksamhet inte skapar glapp, utan att det går upp i den ordinarie verksamheten. Det civila samhället uttryckte ett stort behov av att se till helheten och att man ser människor så väl som civilsamhället som en resurs. Det är viktigt att de projekt, former och verksamheter som tas fram och som är framgångsrika får utrymme att bestå. Det finns nu gott om goda exempel.

The background features several large, solid-colored geometric shapes in a reddish-brown hue. These include a large circle in the top-left corner, a triangle in the top-right, a quadrilateral on the left side, and a large rectangle in the bottom-right. The shapes are arranged in a way that they appear to be floating or overlapping on a plain white background.

**Överenskommelsen
inom integrationsområdet**